

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dictata - Cod. Ettenheim-Münster 156

Brant, Sebastian

[S.l.], 1607

Caput XI. De ordine

[urn:nbn:de:bsz:31-113619](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-113619)

cum Verba Generalia sint & in distributione q̄q̄ p̄cipua
CONCLUSIO 3^a Extrema Vactionis officij licet
mag p̄p̄alis est Sanitas Corporis ubi Saluti aia illa expe
dierit Core. Flor. & trid. Ser. ut

CAPVT X DE ORDINE

DVB² I Ordo an sacramen tum et an unum sit

Nota. Ordo capit non late ut aliud nil sit q̄ dispositio parum
& imparium rerum tribuens cuiq̄ ead loca, & sic Ordo
est in vniuerso in Republica &c. Nunc Strictè, nempe p̄
ceremonia q̄ offerit hoi xp̄iano dignitatis gradus & officij
in Ecclia xpi q̄ ceremonia alio noie Latino Ordinatio
& gradu Xepotobq̄ & Xepotonia nuncupat.

Nota. Ordo definit quod sit ritus quo p̄as scilicet & datur ut
rite & reuerenter s̄m̄ Corporis & Sanguinis xpi celebrari
possit & tractari Greg. q. 1. de Ord. par. 1. Nam sunt in
Ecclia ex diuina institutione ministri s̄m̄, qui non
s̄s vni eiusdemq̄ modi & ordinis sunt sed diuersij &
inaeq̄lis. Primo patet ex illo 1o Cor. 4. Si nos existimet

hoo et multos xpi & dispensatores interiori dei: Porro quod
 ex illis quibus sunt in quoque multa membra sunt corpo
 re. & illo ephes. 4. Dedit quosdam aptos.

CONCESSIO Ordo vere & proprie sicut nona lege
 Conc. Flor. in decr. & trad. 17. can. 1. & 11. 23. c. 3. & can. 7.
 stat id tam ex divinis litteris in qb. dare ita tria qui de ipso
 vera & vera sunt & sufficienter habeat, ut est. 1. Symbolam ex
 ternam, quod hic est Impositio manuum, de q. act. 6. 13. & 14.
 2. Promissio orationis q. iudicat 1. Tim. 4. Noli negligere gram
 q. data est tibi cum Impositione manuum Presbyterij. 1. Ceterus
 Episcopi. & 2. Tim. 1. 6. ut resuscites gram q. in te est Impo
 sitionem manuum illare. 3. Divina legitimitas de q. act. 13. 20.
 Spiritus s. posuit nos Episcopi regere Ecclesiam Dei. Ephes. 4. Ipse dedit
 quosdam quidem aptos alios pastores. Eccl. vide Bellar. Tho. 2.
 Tam e. traditione Ecclesie quam palam faciunt Concilia & dicta
 sanctorum Patrum. de qb. Bellar. c. 3. docuit.

Q. V. A. E. R. E. S. Ordo quare sit institutus a xpo?

Dico. Sicut Ordinis instituit xps in ultima cena quae Aplos
 dixit. Hoc facite et consecrate, Luc. 22. Istis namque verbis
 xps omnes Aplos sacerdotes ordinavit & illis ipsis potatem dedit
 ut & sibi Successores ordinarent, ut de Conc. trad. 17. 22. c. 1. 2. 3.
 advertit. Ordinis sicut o. tam est institutus ad salutem illius
 perfectionem, propria & q. ordine suscipi q. ad salutem eorum in
 quos exercenda venit ista spiritualis potestas, atq. adeo ad con
 servandam Ecclesie utilitate, cui e. hoc sicut verum. Greg. p. 1. 1. 1. 1.

CONCESSIO Ordo vero spei sicut e. ita tenent

3° dicitur in Hieron. l. 7. Etymologiae c. 12. Rabani l. 1. de
indol. c. 1. & seq. Hugo l. 2. De sacris par. 3. vs.
Magist. 4. d. 2. q. Gratian. d. 23. in decr. tunc ex his
gultory officio & p. tate ordian, q. p. p. ord. adven. & d. l. h. h.
hoc in d. nico gradu Ecclae circa ministerii corporis p. p.
ueri.

CONCESSIO. 3^a Sunt ordines Clericorum septem
fidei. **Primus.** Ordo sacerdotum, quibus p. ordinationem datur p. tate
immediate ad ipsum sacrificium. Minus ten sup. Corpore p. p.
nerum ut eandem seruent & offerant, quibus insup. ad d. p. tate
absolutionis q. disponunt hinc ad digna corporis p. p. f. m.
p. tate. Deinde aliq. sacerdotum tribunt et: p. tate initiandi
ministros altaris & ipsos sacerdotes consecrari. De

Sacerdotibus fit mentio ab Ap. 1. tim. 5. Et a S. P. r. b. s.,
Clemente can. 19. & 40. Ap. d. Dionysio, c. 9. Eccl. i. h. i. c.
Hierarchia. **Secundus.** Diaconorum. quibus potestas
& officium e. ministrare immediate sacerdoti & ad populu
solentiter cantare Evangelium. Diaconi n. ab Ap. constituti
d. h. ut seruirent mensae pauperum, sed p. se ut seruirent altaris mese

tate S. Hiero: hom. 14. De diaconis mentio e. Act. 6 & 1. tim. 3. **III.**
Subdiaconorum quorum e. officium ministrare in sacrificio mensae, &
cantare Eptan de quibus agit Cor. Cor. 4. & Tolet. 4. c. 27. **IV.**

Acolythorum quorum id est proprium munus ut cum ceruo acceso sequa
tur Diaconum ad locu Evangelij & precedat ad sacrificium preparat
Subdiaconoz possigant. De Acolythis S. Cyr. lib. 2. c. 20.

V. Ordo Exorcistarum, quoniam est officium Exorcismi Ecclesie
re super circumcisos & sic illos preparare et sacrificii divini
participes esse possint, de Exorcistis Conc. Const. c. 7. add. c. 8.

VI. Ordo lectorum, Psalmistarum, quod est officium legere ex pulpito quod le-
geri est ex altero sacramento Conc. Const. c. 8. VII. Ordo Cantuariorum,
quorum ministerio apertum & claudere fores Ecclesie & proinde curam habere ipsius templi.

De his Conc. Const. c. 9 & Laodiceense c. 43. CASVS I.

A. Torfura suscipit & pilla Clericorum Angel. x. Ord. & Navar. c. 22.
Sicut Torfura prima et a vere ordine, sed hoc merito Refutant doctores alij quia
& illa nullum peculiare officium dat circa ministerium altaris & sacrificii
missae: Sed solum pro capax sit locus dictionis Ecclesiae & benedictionum,
ita tenent inter alios B. Tho. q. 37. in additionibus. Greg. q. 1. de Ord.
p. 2. ffear. c. 2. & alij.

CASVS SECVNDVS.

B. Non in sacerdos est sed et in Episcopum ordinatus est,
Disputant doctores an unus idemque ordo sit Episcopatus & Presbyteratus
Et plerique doctores tenent, Sicut Episcopi & Sacerdotes sunt pares in ordi-
mine, hoc non apte tenet Conc. Tridentinum s. 23. c. 4. Sentiant hi. Presbyteratus
tam & Episcopatus eundem ordinem ac plures quam septem ordines
otra communem Theologorum doctrinam admittant quam appro-
bat Conc. Tridentinum s. 23. c. 2. Nam quantum ad sacrificium,
Episcopus Presbytero distinctus exhibet ut Episcopus idem Mini-
sterium quod Presbyter; Deinde in consecratione Episcopi distinctus
non est caracter, sed caracter sacerdotalis quod & ratio supponit
perfectiore quadam extendit ad novos actus nempe ut possit facere
in ministros altaris & condonatores peccatorum?
QVAESTIO. An singuli Ordines sint sacramenta?

Quos Singuli Ordines sunt vere & proprie sume & oes sunt
 Petrus de. l. 4. de Ord. Bellar. c. 5. Grego. q. 1.
 p. 2. Hec. ca. 2. & l. 2. ga oes & singuli Ordines dantur
 p. certa ceremonia conferunt gram & caractere impmit &
 iterari nequeunt, est hoc de mag. ordinibus maioribus q. &
 sacri vocant q. certu, de aliis vero minoribus solum probabi
 le q. a dicitur eius tenent durandis dist. 24. q. 2. de sub. ibi:
 q. 1. ar. 1. dicitur c. 32.

**ORDO QUAM MAM HA
 BEAT ET FORMAM.**

**DVF
 III**

CONCLUSIO 1 Ordinis Maam Remota est
 Instrumentum p. inig traditione Ordo Conferit Propriam
 a maam est ipsamet traditio instrumenti, & aliqn. Impositio
 manus Conc. Flor. n. dicit:

CASVS

A. tradit ordinando calicem non consecrati.

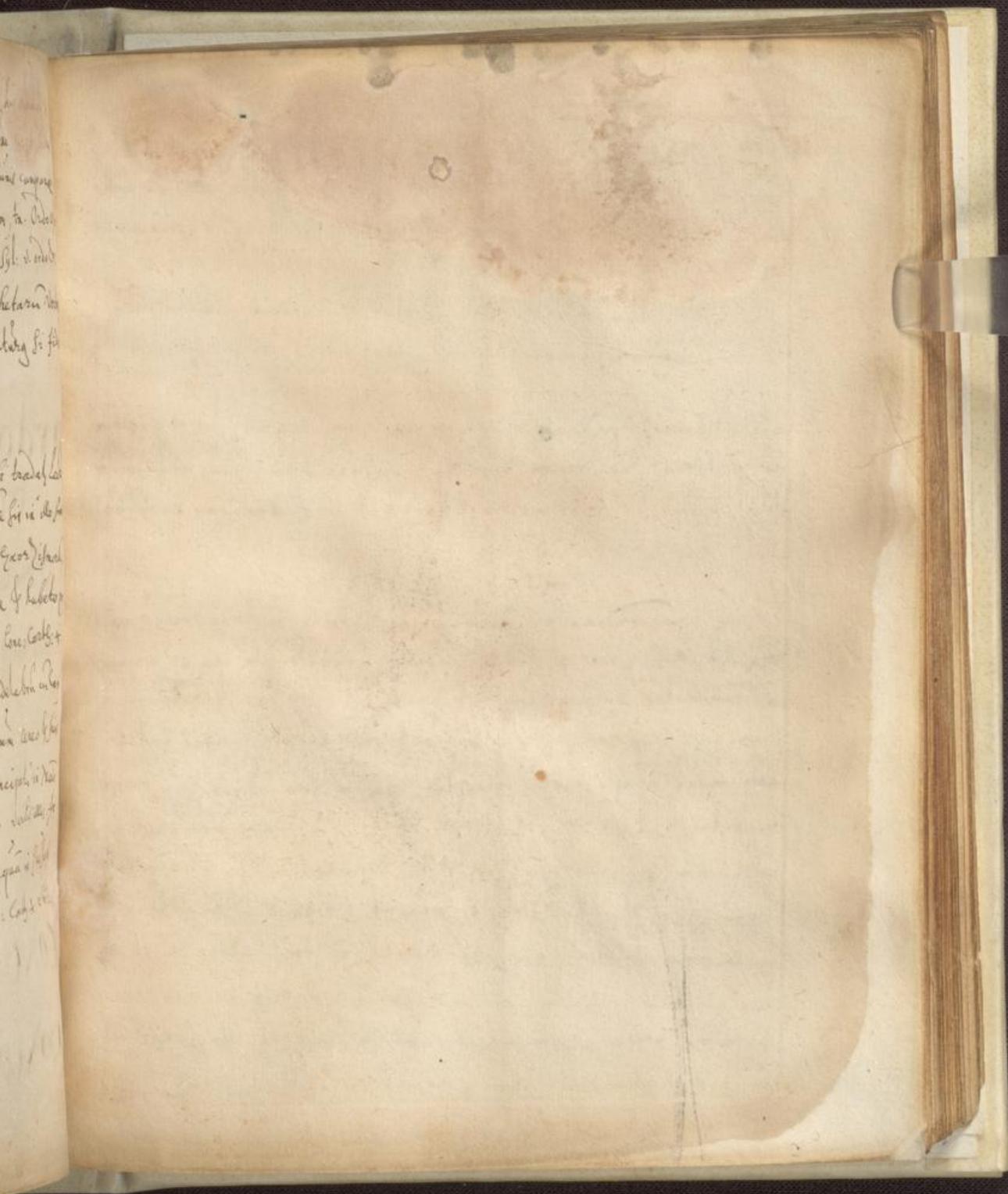
Spl. xi. Ordo. 2. Requirit sacrum calicem ad ordinem illi q. per
 traditione calicis ipse. Sed alij recte sentiant sufficere
 et: calice s. sacrum ita solo. dist. 25. q. 2. ar. 2. Henr. c. 5. de Ord.

CONCLUSIO 2^a Ordinis Forma sunt Verba
 q. scilicet traditio status & actus illi q. impato.

CONCLUSIO 3^a Ordo quilibet suam p. p. rion
 habet Maam & Forma Verborum. 1° Statuio dantur clare, his verbis.

Sic age q. redditurq. bro radem phis reg. q. hi clauis re
claudunt. Conc. Carthag. 4. c. 9. Ceterum hinc inde
eidem quoq. ab archidiacono symbola vel funis comparat
in manu del. ut ad misericordiam docet populum, ta. Ordo offi
ciorum dicitur in traditione clauis ut notant Syl. v. ordo
1. car. c. 9. 2. Lectori datur liber prophetarum Verbis
istis. Accipe & esto xpi tui reuelator habiturq. si fidei
ter & utiliter impleris officium partem
bene ministraueris

Syl. & Habie. x. ordo Notant non esse satis si tradat lector
liber in quo sunt h. Euanologia satis u. e. si in illo sint
epa aptor. 3. Exorcista datur liber Exorcismorum
illis Verbis, Accipe & commeda memoria & habeto po
testatem imponendi manus sup. Exorcismos Conc. Carth. 4.
c. 7. 4. Acolito seu ceroferrario datur candelabrum in tan
dala f. istis Verbis accipe Ceroferrarium cum cereo & scias
te ad accendenda Eccliae laminae ^{ra} se mancipatum in Noie
bri, deinde eadem datur vasesq. uacuos Verbis istis Ac
cipe vases ad suggerendum vinum & aquam in Euasari
bia sanguinis xpi in Noie bri. Conc. Carth. 4. c. 6.

Henr. Notat Episcopu fecerari & nota illi fide dicitur p
vactione Gregoratis sed p impositione manuum. Henr. Notat
let. solo lect. s. de Ord. & Bellor. Ex his patet quod in nullo
ordine sit de eccia impositio uestimentor sicut acci vactio, henr.
c.ii. — CASSVS SECVNDVS

B. dum ordinatus fuit Acoluthus, accepit cardolabrum,
ab archidiacono cum cereo, a quo et. q. subiac
us fuit ordinatus calice accepit.

DO: sceret, quod in ordinibus maioribus regrat, ut is qui
tas accipiat de manu Epsi instrumenta officij sui, sed in
ribz sufficit, si instrumenta capiat ab archidiacono ex volun
tate tr. & infra Episcopi.

CASSVS SECVNDVS

q. quia ordinatur instrumenta oblata o tangit manu sua.
Solo, deo. 24. q. 1. ar. 2. vido: Putant Contactu o ita ee arrian
et ideo ordinatio si pratermittat nulla sit. Sed hoc merito alijm
pbat q. requirit ut is q. ordinat instrumenta tangat saltem
una manu & ipso tactu accipiet, q. si foa dicit Epsq, accipe
traditio n. Epsi ob sit officij et ei respondere acceptatione
tactu ita Caiet. opase: de Ord. D. ana: c. 22. Henr. c. 10.
Grego: q. 1. de ord. par: 1. xonent Caiet: & Henr. dere illi
p sacerdoti initial tangere digitis v. tm. calice sed et. ho
sua, ut sic v. g. q. 1. adma iterim pabile e non regri
contactu botia physium, sed sufficere morale, q. salis dicit
tangere botia vel totu q. tangit calice in quo vinu hiet.

& sup. quod sustental patena in hostia.

Ordo quem ministrum hant DVB IV

CONC. V. 30. Ordinis Minorum est Episcopus. Conc. Trid. in dec.

& vid. ff. 23. c. 7.

VERBES. 10. An solus Episcopus ordines conferat.

Dico. Ordines Minores per dispensationem papae sacerdos simplex conferre potest, sicut in praxi quia Abbates primam tonsuram & quatuor minores conferunt. c. Leonia, de abate & qualitate quos et: Cardinales Presbyteri conferunt.

Adverte. Conc. Trid. ff. 23. c. 10. de Reformatione, sub pena suspensionis ac Abbates conferant primam tonsuram & minores cuiusque sibi subditis regularibus & non regularibus.

VERBES. 11. An vis Episcopus ordines conferat.

Dico. Vis Episcopus valide quidem ordines confert, sed propter auctoritatem de propria voluntate licite conferat, quia ordinat in suum abrogationem consensu proprio seu sine litteris dimissorijs peccata graviter committit, & tanquam paravitator puniatur. c. Nullus, de eos de temporibus ordinandorum in 6. & alij.

Adverte litteras dimissorias dantur Episcopo propriis originis l. loci in quo est natus, ut ibi permaneret & adhuc permanet.

1. Episcopus domicilij. l. loci in quo habet domicilium a quo primo natus. 2. Episcopus beneficii. l. loci in quo habet beneficium quod residendum requirit. 3. Notarius generalis Episcopi agentis in rebus. 4. Capitulum sedis vacante. 5. Prelatus regularis exemptus pro suis clericis & subditis. Porro in Conc. Trid. ff. 7. c. 10. de Reformatione.

Statuit ne Capitula Sede vacante infra annum ordines
licentia & litteras dimissorias cedant alicuius beneficii
Ecclesiastici recepti vel recipiendi octavo d. decretalium deinde
ff. 23. c. 10. Statuit ne Abbates & alij exempti litteras di-
missorias concedant Clericis secularibus

CASVS PRIMVS

A. Episcopus Simoniacus ordines confert.

R. Confert valide etiam si in ipsa ordinatione & ille & gon-
dinali Simoniam committat, sed tunc uterque & suspensus &
excommunicatus est. Extrauag. 2. de simonia. d. 2. c. 23.
Obijcis. Caput quicumque & caput quod per & caput, si Episcopus v. c. a.
q. 1. In q. hac verba. Simoniacus ordinatus sacerdos non est
alicuius a sacerdotio est.

R. Debet haec sane intelligi, nam huiusmodi verba non vo-
lunt quod characterem sacerdotale non suscipiat vereque
sacerdos non sit, sed quod sit suspensus ab usu ordinis
sive suscepti & irregularis sit.

CASVS SECVNDVS

B. Episcopus schismaticus haereticus & ob haeresim excom-
municatus confert ordines.

R. Confert valide sed s. alicuius graui peccato, & a tali
ordinatus suspensus est & irregularis ab executione ordinis.
c. sicut dicit: 68. d. c. cum clericis de ordinat.

CASVS TERTIVS

C. Depositus ab Episcopo & degradatus ordines confert.

R. Valide confert sed non sine peccato graui, quia retri-
net Episcopalem characterem.

Aduerte. Episcopus qui renatiuitur loco solo ordines licite confert
si rogetur a proprio Episcopo loci, si a & loco & dignitate renatus

Etiam sunt solum ordines minores regales non uero sacros
quos intelligit quoad ubi c. requirit esse ordinatis ab Episcopo q. de.
CASUS QVARTVS.

D. Episcopus per saltum promotus quare q. transiit ordine
diaconatus quem & suscepit consecutus ordinis.

R. Valide consecratur illos solum quos de iure suscepit
a illis quos non suscepit, quia scilicet dicitur quod si te fecerit. Hec
Luce 9. 3. Ad eodendone ordinis sufficiunt
duo. Vix sufficiunt Excepta Decretum Episcopi, ad quod Episcopi
tres conuenerunt, prior pars e. c. Episcopi & c. Reliqui
d. 1. 7. Posterior est c. Episcopi est. 64. c. Porro d. 6.
& c. Nec Episcopi de tempore ordinandorum.

Ordo quem suscipien-
tem requirat.

DVB
V

CONCLUSIO. I. Ordinis solum capax est
Vir Baptismo initiatus deo. Dixi id. Vix, quia femina
incapax ordinis est. c. Peruenit d. 2. de consec. Dixi 2.
Initiatus Baptismo, quippe quod Baptismo caret incapax ordinis
est. c. 1 & 2. de clerico & baptizato, nam caracter ordinis
supponit xris caracterem baptismi.

CASUS QVINTVS.

A. Antrogeus est.

R. Si persona ista magis in sexum foemineum inclinet, in se
attingit, sexum eorum participet incapax autem ordinis est. Palud.
4. d. 25. q. 3. Ist. ibid. q. 1. ar. 3. Nauar. c. 17. loc. d. p. 54. d. 2.

CASUS SECVNDVS.

R. femina erumpente natura in virum dicitur mutata est.
Loc. dicit quod ordinis capax in se habet, modo sit mutatio talis
ut & mareat exus foemineus, vel certe multo debilius virili sit.

Vel libertatis tit. de secus & ordinandi, quod obligat ad rationem est ob publica mag
 qd genti c. vna de obligatis ad rationem qd ordinandi. 9. Ob defectum aie
 ga caret aie aior cum infans amens sit ga est Epileptus, lunaticus, areptitig.
 d. Martin. d. 33. ga impotens est & ignarus litterarum. c. vlt. de testat. d. 36. & c. fin. de
 etate & stitate ordinandi. 10. Ob defectum corporis, ga hie sexum duplicem obtulit
 masculinis pualcat; c. d. 36. ga caret etate legitima ad ordinem c. fin. de etate. d. 36.
 ordinand. epa Volim, notabilia in corpore hie ppp. caret membris quod unum est ad
 ordinis usum, aut est enormiter deformis d. 36. de corpore virtualis s

QVAERES. AN SVSPENSIO AO ORDINES COARCTET POSSESS?
DICO. In necessitate graui Vir Doctus compelli pot sub obedientia, vt suscipi
 at praesulatum & ordines b. Tho. Aquas. 2. 2. q. 155. Syl. a. ord. Dixi, in necessitate
 ga Epus q absq necessitate argente inuili ordinant qd hie beneficii rase cuius
 ad ordines obligatur rase cuius ad ordines obligatur suscipitur a celebratio mis
 sarum p annu & ite leponi c. 15 & 4. d. 74.

CASVS.

A. notan fecit de s suscipiendo praesulatu & ordine.
 DD. vt b. Tho. q. 11. f. 100. c. 4. de ord. Sentiant poe religiozas nonere
 quod nullan acceptare velint praesulatu extra religioze nisi sub precepto p
 partem

DVB.

Ordo quas circumstantias VI. requirat.

CONCLUSIO. 1a. Ordo rite o ministrat nisi in locis a iure permisis
 inde ordines sacri dat conferri in Ecclia cathedrali, minores a conferri pos
 sunt in q placet Ecclia, modo in propria diocesi sic Conc. trid. s. 22. c. 8. Statuit
 q sacroz ordiaz ordines frant publica in Cathedrali Ecclia sicutib. canonicis; si a in alio
 diocesi loco frant celebrant p parte clero lici & dignos qm frant in Ecclia adu. Dixi, propria
 q in diocesi aliena sequent ministrari ordiaz absq ex pte licentia ppij. Conc. trid. s. 6. c. 8.

CON. 2da. Ordo o ministrat rite nisi temporib. a iure in litatis Conc. trid. s. 43. c. 8.
 In q tempora a iure posita sunt pro minorib. q licet vnaq. q festis dies. c. de eo de temp.
 qd promouent. s. v. sicut sabbate sex feruore. s. c. de eo cit. & c. ordinand. d. 75. Si Epus
 qd subit et. Maiores ministrare et sequenti vnaq. dnmmodo sicut sabbati sicut usq. in diocan
 c. d. 75. Doctores nunc q p pntia vno dnm pnt. Minores sicut s. ante sabbatum in q
 Maiores sicut q. et sicut s. pntate iure antiquo sicut.

CASVS.

A. Conferri ordines tempore o pntib. s
 Et ordines & ordinatj suscipiuntur in iurib. Conc. trid. s. 21. c. 11.
CON. 3a. Ordo rite o ministrat nisi sicut tempore iurib. Conc. trid. s. 21. c. 11.
 de reposit. Vnde cum conferri o pntat minores sicut, nec cui minorib. subdiaconatj
 licet sicut s. temp. excipere pnt utiq. Dixi, sicut licet dnm ordines sacroz euenidie

240.

